

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 4 (76) 2023

Algus kell 15.30, lõpp kell 18.15

09. oktoober 2023

Juhatas Arvi Hamburg

Koosolekust võtsid osa komisjoni liikmed: Andres Annuk, Arvi Hamburg, Marti Jeltsov, Tiit Kallaste, Ando Leppiman, Allan Niidu, Henri Ormus, Ülo Rudi, Andres Siirde

Külalised: Tõnis Vare (Eesti Elektritööstuse Liit (ETL), tegevjuht), Priit Mändmaa (Maailma Energeetikanõukogu Eesti Rahvuskomitee (WEC-E), peasekretär), Vanalinna Hariduskolleeegiumi 12 õpilast

Päevakord

1. Informatsioon

- TA energeetikakomisjoni osalemisest elektriala suursündmusel Positron 2023, Arvi Hamburg
- „Süvatehnoloogiate alternatiivsed arengutrajektoorid ja nende tähendus Eestile, juuli 2023“, Allan Niidu

2. Energiamaajanduse elektrivaldkonna juriidiliste ühenduste ja energeetikakomisjoni eesmärkide ühisosa kaardistamine ja koostööväljundid

- Maailma Energeetikanõukogu Eesti Rahvuskomitee (WEC-E), peasekretär Priit Mändmaa
- Eesti Elektritööstuse Liit (ETL), tegevjuht Tõnis Vare
- Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit (EETEL), tegevjuht Kaarel Jänes (ei osale), asendab Arvi Hamburg
- TA energeetikakomisjon (TA EK), esimees Arvi Hamburg

3. Ühisarutelu: Arutelu Eesti elektritootmise struktuur ja süsteemiteenused aastal 2030. Taastuvenergia mahu riikliku eesmärgi täitmise võimalused ja riskid. 2030. aastaks

4. Energeetikakomisjoni koosseisust ja tööplaani

5. Akadeemik Anto Raukase nimelisest stipendiumist

1. Informatsioon

1.1 Arvi Hamburg tutvustas lühidalt 22. ja 23. septembril toimunud elektriala suursündmust Positron 2023 ja energeetikakomisjoni osalemist sellel. Positron 2023 andis ülevaate elektri- ja energeetikavaldkonnas tegutsevatest ettevõtetest, innovaatilistest projektidest ning noorte karjäärivalikutest ja võimalustest. TA energeetikakomisjon osales seminaridel, sh juhtis arutelu „Kuidas erinevad energia tootmisviisid käivad käsikäes?“ ja messialal akadeemiat ja energeetikakomisjoni tutvustavate trükistega. Üritus läks igati korda ning plaanis on ka tuleval aastal kindlasti osaleda. Vt Lisa 1.

Allan Niidu esines ettekandega „Süvatehnoloogiate alternatiivsed arengutrajektoorid ja nende tähendus Eestile, Juuli 2023“. Ettekannet vt Lisa 2.

2. Energiamaajanduse elektrivaldkonna juriidiliste ühenduste ja energeetikakomisjoni eesmärkide ühisosa kaardistamine ja koostööväljundid

2.1 Priit Mändmaa rõhutas ettekandes maailma energeetikanõukogu Eesti rahvuskomitee (WEC-E) teaduspõhise ja tehnoloogianeutraalse uuringute ning rahvusvahelise kogemuse tähtsust. Ettekannet vt Lisa 3.

2.2 Tõnis Vare selgitas Eesti elektritööstuse liidu (ETL) kui lobby-organisatsiooni eesmärke ning elektrimajanduse väljakutseid. Ettekannet vt Lisa 4,

2.3 Eesti elektritööde ettevõtjate liidu (EETEL) põhikirja ja väärtuspakkumist tutvustas Arvi Hamburg. Vt Lisa 5.

2.4 Arvi Hamburg selgitas TA energeetikakomisjoni (TA EK) rolli eriala- ja ettevõtjate ühenduste kontekstis, komisjoni visiooni ja seisukohti. Vt Lisa 6.

Otsus: 2 WEC, ETL, EETEL ja TA EK omavad energiamaajanduse ühist visiooni. Eesmärkide saavutamise teed on erinevad, aga samas vastastikku üksteist toetavad.

3. Ühisarutelu: Arutelu Eesti elektritootmise struktuur ja süsteemiteenused aastal 2030. Taastuvenergia mahu riikliku eesmärgi täitmise võimalused ja riskid 2030. aastaks
Arutelu keskendus eesmärgi täitmise eelduste analüüsile, mille sõlmküsimused olid: tarbija ootused ja -koormised, investori riskid, turuosaliste õigused ja kohustused, võrgu ümberehituse/tugevdamise investeeringukulude sotsialiseerimine võrguteenuse hinnas, taastuvenergiaga küllastunud elektrisüsteemi varustuskindluse ja bilansi tagamise kulude jaotus, süsteemiteenuste turg ning prosumerteenuste käivitamise mehhanism. Vt Lisa 7.

Otsus 3.1 Komisjoni liikmed koguvad informatsiooni eri riikide taastuvenergia toetuste ja investeeringute garantiide mehhanismidest;

3.2 Teema arutelu jätkub komisjoni järgmisel istungil.

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

4. Energeetikakomisjoni koosseisust ja tööplaani

Informatsioon komisjoni tööplaani täitmisest, otsustest ja kompetentsusest.

Otsus: 4.1 Komisjoni 2023. aasta tegevuskava on täidetud. Otsustati korraldada käesoleval aastal novembrikuus veel üks komisjoni istung;

4.2 Soovitav täiendada komisjoni kompetentsi regionaalpoliitika ja sotsiaalmajanduse valdkonnas. Samuti vajab süvendamist kütuste keemia valdkonna ning suurete süsteemide koostöö optimeerimise kompetents.

5. Akadeemik Anto Raukase nimelisest stipendiumist

Arutelu TA Anto Raukase nimelise stipendiumi lepingu pikendamise või lõpetamise osas.

Otsus: 5 Jätkata TA Anto Raukase stipendiumi väljaandmist 2024. aastal. Esitada TA-le ettepanek pikendada 2024-ndaks aastaks TA ja Fermi Energia ühiste kavatsuste kokkulepet (26.09.2022) muutes kokkuleppe stipendiumi rahastamise punkti 3.

Energeetikakomisjoni esimees

Arvi Hamburg

Protokollija

Siiri Jakobson